

Hoger eiwitgehalte eerste sneden

Matteo de Visser

De eerste snede van biologisch grasklaver heeft vaak een te laag eiwitgehalte. Met eerste snede wordt de basis gelegd voor het winterrantsoen. In een demo op Aver Heino is te zien dat de productie en het eiwitgehalte sterk afhangen van de gebruikte mestsoort.

Op veel biologische bedrijven is het eiwitgehalte van de eerste snede lager dan gemiddeld in de melkveehouderij. Dit bleek ook duidelijk uit de verzamelde gegevens in Bioveem. Op de Bioveebedrijven bleven in de jaren 1997 tot 2001 de voorjaarskuilen steken op gemiddeld 155 g RE en 68 g DVE/kg ds. De voorjaarskuilen van alle melkveehouders van de afgelopen jaren zitten gemiddeld op 175 g RE en 75 g DVE/kg ds (www.blgg.nl). De verklaring is dat de groei van klaver later op gang komt dan de groei van gras en de stikstofbinding nog later.

Winterrantsoen

Veehouders hechten in het algemeen veel waarde aan een goede eerste snede als basis voor de voederverzorging in de winterperiode. Zowel productie als voederwaarde moeten maximaal zijn, zodat de kosten voor aanvullende voeders laag kunnen blijven. Met krachtvoer wordt gestuurd op het eiwit aanbod in het rantsoen. Als het eiwit aanbod in het ruwvoer beter is, hoeft minder te worden aangevuld.

Strategische stikstofbemesting

In eerder onderzoek aan grasklaver is vastgesteld dat de stikstofbemesting in het voorjaar aanzienlijk effect heeft op de opbrengst van de eerste snede. Dit meerjarige onderzoek vond plaats op de Waiboerhoeve (klei) en op Aver Heino (zand). De opbrengst nam gemiddeld met 11 kg droge stof per kg stikstof toe. Dit betekent dat het verschil tussen 0 en 100 kg minerale stikstof uitkwam op 1100 kg droge stof. In de praktijk betekent dit dat de eerste snede eerder wordt gemaaid, omdat de streefopbrengst eerder is bereikt.

Ook had de stikstofbemesting effect op de eiwitproductie in het groeiseizoen, die door bemesting wat naar het voorjaar werd verschoven. Weliswaar gaat het klaveraandeel door de bemesting iets achteruit, maar het herstelde in de loop van het seizoen.

Mestsoorten

De stikstofbemesting op biologische bedrijven bestaat uit dierlijke mest. De grasklaver reageert in het voorjaar met name op de minerale stikstof. De organische stikstof in de mest is voor de eerste snede minder van belang. Hoeveel minerale stikstof er gegeven wordt, hangt af van de mestsamenstelling, dosering en methode van toediening. Op biologische bedrijven bestaan er immers grote verschillen tussen mestpartijen, met name door een diversiteit aan stalsystemen (hoeveelheid stro en stikstofverliezen). Het praktijkcentrum Aver Heino heeft diverse vormen van rundveemest in huis. Daardoor is een vergelijking mogelijk.

Tabel 1 Stikstofgehalten en mestgiften in bemestingsdemo

mestsoort	ds (g/kg)	N-totaal (g/kg)	N-mineraal (g/kg)	bemesting 1e snede gift	bemesting 1e snede datum	bemesting 2e snede gift
vaste rundveemest	214	5.3	0.9	20	24 feb	10
rundveedrijfmest	92	3.9	1.8	28	9 mrt	15
vleesvarkensmest	105	5.7	2.8	25	9 mrt	13
gier	38	3.0	2.0	25	19 mrt	13

Demo

Omdat de bemesting van grasklaver in het voorjaar op biologische bedrijven zo belangrijk is, is op Aver Heino een demo aangelegd. Er wordt een viertal soorten biologische mest vergeleken, elk met een eigen verhouding minerale en organische stikstof. In tabel 1 zijn . De droge stof- en eiwitproductie van grasklaver van de eerste twee sneden zullen gemeten worden. De mestsoorten worden vergeleken bij een gelijke N-totaal bemesting van 170 kg N per ha (uitgaande van een verwacht gehalte). Ter vergelijking is ook vleesvarkensmest in deze demo betrokken. De bemesting van de eerste snede heeft niet gelijktijdig plaatsgevonden. De vaste mest is het eerste gegeven en de gier het laatste. Dit om het beschikbaar komen van de stikstof beter aan te laten sluiten bij de gewasbehoefte.

Mestsoort is management

Er bestaan aanzienlijke verschillen tussen de mestsoorten wat betreft de gegeven hoeveelheid minerale stikstof. De verwachting is dat de mestsoorten met de meeste minerale stikstof de zwaarste (of vroegste) eerste snede zal geven, met een hoger eiwitgehalte.

Deze demo biedt daarom informatie voor het afstemmen van de mestsoort op de gewenste kwantiteit en kwaliteit van grasklaverproductie in het voorjaar.

Eerste resultaten tijdens open dagen beschikbaar op poster en handout.